

LIKABEHANDLINGSPLAN

2023

Planen gäller

2023-02-01 till 2024-01-31

Innehållsförteckning

Karika förskolas vision	3
Lagar	3
Ansvar	4
Rektors ansvar	4
Personalens ansvar	4
Definitioner	4
Främjande arbete	5
Åtgärdande arbete	6
Rutiner för att upptäcka diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling	6
Rutiner för att utreda och åtgärda	6
Förankring	7
Till vårdnadshavare	8
Årlig plan mot kränkande behandling	9
Utvärdering av föregående års plan (2022)	9
Kartläggning inför årets arbete	10
Metod för kartläggning	10
Resultat och analys av kartläggning	10
Mål för planarbete 2023 utifrån kartläggning	11
Förebyggande arbete och insatser för att nå målen	11
Barnens delaktighet	12
Bilaga 1	13
Bilaga 2	14
Dokumentation av mindre allvarliga kränkningar	14
Bilaga 3	15
Rutiner för klagomålshantering på Karika förskola	15
Bilaga 4	16
Synpunkter/klagomål på Karika förskola	16

Karika förskolas vision

Vår vision är att barnen i vår förskola ska ges förutsättningar att utvecklas till sina ”bästa jag”, utifrån samma rättigheter. Alla är vi olika med lika värde. I vår vision är det principen om barnens bästa som styr beslut, även då de går emot de vuxnas önsningar. Varje rektors, förskollärares, barnskötares och andra yrkesgruppers tankar och förslag välkomnas för att hitta lösningar som fokuserar på möjligheter utifrån allas lika värde vid förändringsarbeten.

- Alla barn, personal och vårdnadshavare har lika värde.
- Alla ska medvetet arbeta för att barnen ska känna sig trygga.

Alla ska våga vara sig själva och blir respekterade för den de är.

- Alla ska känna sig välkomna och ha förtroende för de som arbetar på förskolan.
- Alla ska känna sig sedda och bekräftade.
- Alla ska våga prova, inte vara rädda för att misslyckas.
- Alla barn och vårdnadshavare ska känna att de har möjlighet till inflytande, delaktighet och känsla av samhörighet.

Lagar

Likabehandlingsplanen för Karika förskola grundas på följande lagar:

- Diskrimineringslagen 3 kapitel 16 § (2008:567) likabehandlingsplan
- Skollagen kapitel 6 (2010:800) Årlig plan
- Barnkonventionen

Ansvar

Rektors ansvar

- all personal, alla barn och alla vårdnadshavare känner till att diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling inte är tillåten i verksamheten.
- det bedrivs målinriktat arbete för att främja barns lika rättigheter.
- det årligen upprättas, utvärderas och revideras en likabehandlingsplan och en årlig plan, samt sprida information om denna till personal, barn och vårdnadshavare.
- dokumentationen följs upp och sparas.

Personalens ansvar

- vara delaktig i kartläggning och utvärdering av likabehandlingsplanen.
- informera och göra vårdnadshavare delaktiga i likabehandlingsplanen.
- kontinuerligt föra dialog med barnen och göra dem delaktiga utifrån deras förutsättningar.
- den dagliga verksamheten bedrivs så att alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling förebyggs.

Definitioner

Planens ändamål är att främja barns, vårdnadshavares och personals lika rättigheter och att motverka diskriminering utifrån följande grunder:

- kön
- etnisk tillhörighet
- funktionshinder
- religion
- sexuell läggning
- könsöverskridande identitet och uttryck
- ålder

Kränkningar, diskriminering och trakasserier kan vara:

- bristande tillgänglighet i miljön
- fysiska, till exempel att bli utsatt för slag, bett eller knuffar.
- verbala, till exempel att bli retad, hotad eller att tala illa om varandra.
- psykosociala, till exempel att bli utsatt för utfrysning.
- text eller bildburna till exempel att någon blir kränkt genom klotter, lappar, e-post, sms m.m.
- materiella, till exempel att någon får sina ägodelar förstörda, gömda eller stulna.

Främjande arbete

- All personal på förskolan är medvetna om att de ska vara goda förebilder för barnen.
- Vi tillåter aldrig nedlåtande kommentarer eller handlingar.
- Vi är observanta på barnens konflikter och hjälper dem vid behov, men strävar efter att de ska lösa konflikter själva på konstruktiva sätt.
- Vi bekräftar och berömmar barnen när de gör goda handlingar.
- Vi strävar efter att vara närvarande vid och i barnens lek för att kunna lyssna in och uppmärksamma barnens samtal, attityder och värderingar.
- Vi fångar lärtillfällen som ges i olika situationer under dagen.
- Vi arbetar regelbundet med våra egna värderingar, normer och attityder i personalgrupp och arbetslag genom teambuilding-övningar.
- Vi använder oss av massage, yoga och meditation tillsammans med barnen, vilket förmedlar trygghet, kärlek och lugn.
- Vi genomför aktiviteter, samlingar och demokratiska omröstningar som ger gruppsamhörighet.
- Vi läser och samtalar kring böcker som tar upp barns rättigheter, vänskap, och som speglar samhällets mångfald.

- Utvecklingssamtal för barnen genomförs årligen med vårdnadshavare.
- Utvecklingssamtal genomförs med personal årligen.

Åtgärdande arbete

Rutiner för att upptäcka diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling

- Följa de rutiner vi skapat, som fungerar bra och skapar trygghet och lugn för barnen.
- Vara lyhörda för barnens samtal och kommentarer kring trygghet och trivsel.
- Ta tillvara på information från utvecklingssamtal och dagliga samtal med vårdnadshavare och personal.
- Barnobservationer efter behov i gruppen.
- Göra ny kartläggning och årlig plan mot kränkande behandling varje år.

Rutiner för att utreda och åtgärda

- Personal är skyldig att ingripa och följa upp när någon blivit kränkt samt i vissa fall kontakta sociala myndigheter och/eller polisen.
- Vid upptäckt av diskriminering, kränkning, eller trakasserier avbryter vi omedelbart och markerar tydligt genom tillsägelse riktad till den som kränker.
- Vi utreder vad som hänt genom samtal med den/de kränkta och den/de som kränkt. Vi vill att den som kränkt ska förstå hur den andra känner och på så vis få slut på kränkningen. Vidare samtal utifrån detta för att skapa empati och förståelse. Försöker få den/de berörda att förstå att vi alla känner olika i samma situationer, beroende på att vi är olika och har olika erfarenheter.
- Vid allvarigare kränkning av barn tas detta upp med berörda vårdnadshavare.

- Alla former av kränkningar ska dokumenteras i förskolans prioripärm. Mindre kränkningar skrivs fortlöpande i ett dokument i pärmen (bilaga 2). Allvarligare kränkningar fylls i på särskild blankett och lämnas i rektorns fack (bilaga 1).
- Rektor är ansvarig för att dokumentation görs samt uppföljning och förvaring av denna.
- Rektor ska kontakta huvudmannen som har det yttersta ansvaret.
- Huvudmannen kan kontakta kommunen för stöd.

Barn och vårdnadshavares delaktighet

Barnen görs delaktiga genom det kontinuerliga arbetet under året, de är delaktiga i kartläggningen - deras åsikter och tankar har stor del i vår plan.

Vi informerar alla vårdnadshavare om hur vi arbetar med förebyggande arbete mot diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling vid till exempel introduktion av nya barn, samrådsmöten, utvecklingssamtal och föräldramöten.

Förankring

Rektor ansvarar för att informera all personal om planen, även timvikarier.

Vårdnadshavare delges planen via Unikum och den finns också på Karikas hemsida.

Alla i verksamheten har ansvar för att likabehandlingsplanen efterlevs.

Till vårdnadshavare

Om du misstänker att ditt eller något annat barn utsätts för diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling så prata alltid med personalen.

Det kan vara svårt att ta till sig att ens eget barn kränker andra barn men även i detta fall är det viktigt att prata med pedagogerna.

Det är av avgörande betydelse att hem och förskola har en öppen dialog och känner stöd i varandra.

Årlig plan mot kränkande behandling

Utvärdering av föregående års plan (2022)

Under föregående år arbetade vi med att försöka förbättra den auditiva miljön på Karika. Hur vi på olika sätt kunde dämpa ljudnivån och ljud som kan skapa irritation eller störa på olika sätt.

Vi har kommit underfund med att vi i personalgruppen är väldigt olika på vilka ljud och vilka ljudmiljöer vi trivs respektive känner oss oroliga i. Några av oss störs av bakgrundsljud eller andra ljud i bakgrunden, medan några trivs med de ljuden.

Vilka åtgärder har gjorts?

Vi har kontinuerligt mätt bullernivån i olika rum under hela året. Elefanttoaletten visade väldigt höga bullernivåer. Det har satts upp många ljuddämpande plattor i taket på Karika, bl a på Elefanttoaletten. I pennburkar och under vissa lådor har vi satt fast filtmaterial som dämpat ljudet när barnen använt materialet.

Vi har varit och är fortsatt proaktiva genom att vi tänker medvetet på att dela upp barnen vid utgång/ingång och vid aktiviteter. Färre barn på samma yta minskar ljudnivån betydligt och skapar mer lugn för alla. Gamla rutiner har vi diskuterat och vid vissa tillfällen ändrat, som t ex vid luciamorgonens samling bytt rum, för att anpassa oss efter barngruppen och för att dämpa ljudnivån. Detta märker vi ger positiva effekter på ljudnivån.

Utevistelsen ökade betydligt under covid-perioden. Det valde vi att fortsätta med trots att restriktioner och försiktigheter försvann utifrån smittorisker. Detta för att vi vet och känner av att ljudnivåer förbättras när vi är utomhus, och försämras när vi är inomhus många samtidigt. När vinterkylan kom hade vi diskussioner kring hur vi skulle göra utifrån just ljudnivå, kyla, smittorisker. Vi är hela tiden medvetna om utevistelsen positiva påverkan på den auditiva miljön, och att vi vid de tillfällen vi stannar inomhus på eftermiddagar försöker vi se till att barnen fördelas på de olika miljöerna.

Vi pedagoger är medvetna om hur vi bemöter barn och vilka strategier det finns för bemötande mot barn som har mer ljudliga uttryck. Varje individ behöver sina egna behov tillgodosedda. Varje barn och situation kan kräva olika strategier och bemötande.

Vi känner att vårt arbete under förra året lett till att den auditiva miljön på Karika förbättrats och vi kommer fortsätta arbeta med att hålla lägre ljudnivåer.

Kartläggning inför årets arbete

Vi har detta år valt att kartlägga vad vi erbjuder för dockor och figurer i vår verksamhet, samt hur dessa används av barnen. Dockor ser vi som ett brett begrepp där alla slags dockor och figurer ingår, även egentillverkade.

Vad speglar vi för samhälle på Karika genom dockorna? Vad möter barnen för mångfald sett utifrån de diskrimineringsgrunder som anges här ovan i likabehandlingsplanen; kön, etnicitet, religion, funktionsvariation, sexuell läggning, könsöverskridande identitet och uttryck, och ålder? Hur kan vi göra för att barnen på Karika ska kunna få en mer berikad samhällsbild?

Kartläggningsfrågor:

- Vad har vi för befintligt material (dockor/figurer) på Karika?
- Vad erbjuder vi/vad finns tillgängligt?
- Hur använder barnen dockorna/figurerna?
- Vad sägs kring dockorna/figurerna?

Metod för kartläggning

Pedagogerna observerar barnens lek och användande, och inventerar de olika miljöerna.

Vid nästa APT utvärderar vi resultaten. Inför detta APT ska vi även läsa en utvald artikel/text/litteratur kring ämnet mångfald och normkreativitet.

Resultat och analys av kartläggning

Vi erbjuder dockor i vårt hemmarum och utomhus i stugan på lilla sidan. De dockor som erbjuds är antingen helt i tyg, har tygkroppar med huvud, händer och ben av plast, eller är helt i plast (hårda). Det finns dockor med både ljus och mörk hudfärg, med olika hårfärg och utan hår, av båda kön och könsneutrala.

I Elefantgruppen leker inte barnen med dockor i någon större grad, det har därför varit svårt att kartlägga hur det som erbjuds används. Det finns små figurer i Elefanhörnan bestående av två större figurer (en med klänning och en med byxor), en mindre (föreställande barn) och en hund, i varje färg. Det finns även små figurer, som är relativt könsneutrala och som representerar olika yrken. Figurerna i olika färger används mest av barnen i sorterande lek där de hittar rätt färg på huset som matchar figurerna.

Snigelgruppen använder dockor flitigt i sina lekar både utomhus och inomhus. Utifrån observationer har vi sett att dockor med mjuka kroppar och hårda huvud, armar och ben är de som väljs mest, vilket vi tror kan bero på att de är lätta för barnen att bära/hålla och känns mest lik riktig bebis. De är också mest medgörliga när de ska läggas i vagnar eller sättas i en gunga. Vid några observationer har barn frågat efter "den vita bebisen". Det visade sig vara en docka med kropp gjord av vitt/beige tyg, och hade mest troligt inget med hudfärgen att göra. I en annan observation frågade ett lite äldre barn ett av de yngre: "Vill du ha denna dockan (med mörkare hy), eller denna som är ljus som du?" Detta tycker vi visar att vissa barn identifierar sig själva och andra med dockorna och kanske väljer de som liknar dem själva.

Vi har också sett att flickorna väljer dockan med flätor i håret mest, av de två stora dockor i tyg vi har som är väldigt lika varandra, förutom håret.

Vi pedagoger anser själva att vi behöver erbjuda mer i verksamheten som kan spegla barnen och deras egen identitet, men samtidigt ger dem ett fönster ut mot samhället och världen. Våra observationer visade att endast de yngsta använder dockorna, därför vill vi också tänka på andra delar av verksamheten där vi kan föra in mångfalden av människor på ett naturligt sätt. Till exempel genom böcker.

Mål för planarbete 2023 utifrån kartläggning

Målet för årets arbete är att vi vill öka representationen av mångfald utifrån diskrimineringsgrunderna i vår verksamhet och på så sätt berika barnens bild av samhället och människors olika sätt att leva och vara.

Förebyggande arbete och insatser för att nå målen

Vi ska nå vårt mål genom att:

- vara normkreativa - guida barnen i att vara öppna för många olika sätt att leva och vara.
- erbjuda en verksamhet och material barnen kan spegla sig i och identifiera sig i
- erbjuda “fönster” ut mot samhället och världen. Det vill säga att barnen får se och lära känna sitt samhälle och världen.

Detta gör vi genom att:

- öka representationen i böcker och filmer vi använder oss av i verksamheten
- öka representationen bland dockor och figurer.
- vara medvetna om hur vi vuxna uttrycker oss i samtal med barnen och utmana oss själva att uttrycka oss normkreativt

Barnens delaktighet

Barnen blir delaktiga i arbetet mot våra mål genom att de bidrar med samtal och frågor kring samhället, världen och andra människors sätt att leva och vara. Det barnen uttrycker genom lekar och utforskande tar vi vuxna tillvara på och använder för vidare planering av aktiviteter och reflektioner i vårt likabehandlingsarbete. På så sätt blir barnen både delaktiga och har inflytande i arbetet. Även barnen kommer utmanas i sina tankar, ord och uttryck genom att vi alla tillsammans är normkreativa och guidar varandra.

Bilaga 1

Dokumentation/anmälan av kränkande handling/incident

Datum för händelsen: _____

Vem blev kränkt: _____

Vem/vilka kränkte: _____

Var skedde kränkningen: _____

Beskriv kort hur situationen var, vad som kan ha lett fram till kränkningen, och vad som hände:

Stryk under vilken kategori av kränkning:

Tyst kränkning; Himla med ögonen - kolla på någon - kasta menande blickar mellan varandra - göra miner - sucka - tystna - vända ryggen till - inte svara på tilltal - behandla någon som luft.

Verbal kränkning; Viska - retas - trakassera - håna - härma - hota - anmärka på utseende/på kläder - kommentera allt den utsatte gör eller säger - hånskratta - skämta

Fysisk; Slå - bita - sparka - sätta krokben - knuffa - nypa - riva

Övrigt kring händelsen? _____

Åtgärd kort sikt: _____

Åtgärd lång sikt: _____

Anmälande pedagog: _____

Underskrift:

Rektor tillhanda: _____

Underskrift:

Bilaga 2

Dokumentation av mindre allvarliga kränkningar

Datum	Vem blev utsatt?	Vem utförde kränkningen?	Vad hände?	Signatur anmälaren	Signatur rektor

Bilaga 3

Rutiner för klagomålshantering på Karika förskola

Rutiner för synpunkter på verksamheten

Enligt skollagen, 4 kap 8§ ska det finnas skriftliga rutiner för hur man kan fråga, lämna synpunkter och framföra klagomål på utbildningen.

Om du som vårdnadshavare har frågor kring ditt barn, verksamheten eller synpunkter på den, vill vi som arbetar på Karika förskola att det hanteras på följande sätt:

- Det är alltid enklast om ni ställer era frågor till berörd personal. Där får ni direkt svar på era frågor om ert barns utveckling och lärande samt övrigt som rör verksamheten.
- Vill ni föra ärendet vidare kontaktar ni rektor via telefon eller e-post. Dokumentation sker av rektor.
- Har ni fortfarande funderingar efter kontakten med rektor var god kontakta kommunens förskoleutvecklare.

Om du som vårdnadshavare har ytterligare synpunkter på Karikas sätt att driva förskolan utifrån skollag, förordningar och läroplaner, kan du framföra dina synpunkter till Skolinspektionen, tillsynsmyndighet för skola och barnomsorg.

<http://www.skolinspektionen.se/>

<http://www.skolverket.se/>

/rektor

Karolin Andersson

Bilaga 4

Synpunkter/klagomål på Karika förskola

Berätta om dina synpunkter/klagomål:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Datum: _____

Namn: _____

Telefon: _____

E-post: _____

Skicka en kopia till mig